

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: J. M.
bytem X

zastoupen JUDr. Davidem Neumahrem, advokátem
sídlem Prokešovo náměstí 2020/6, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2020, č. j. JMK 52075/2020, sp. zn. S-JMK 128618/2019/OD/Bo,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2020, č. j. JMK 52075/2020, sp. zn. S-JMK 128618/2019/OD/Bo, **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** uhradit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **22 513 Kč**, a to ve lhůtě do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Davida Neumahra, sídlem Prokešovo náměstí 2020/6, 702 00 Ostrava.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce napadl u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) svou žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2020, č. j. JMK 52075/2020, sp. zn. S-JMK

128618/2019/OD/Bo (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Znojmo, odboru dopravy (dále též „prvostupňový orgán“) ze dne 17. 6. 2019, č. j. MUZN 65593/2019, sp. zn. 17898/2018/Petr (dále též „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o přestupku“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále též „zákon o silničním provozu“), kterého se měl dopustit tím, že dne 17. 10. 2018 v 10:11 hod. na silnici č. II/408 v obci Dyje, okr. Znojmo, u domu č. p. 144, ve směru na Tasovice, jako řidič osobního motorového vozidla tov. zn. Š. O., RZ: X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci, neboť v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost stanovena na 50 km/h, mu byla silničním laserovým rychloměrem LASERCAM4 naměřena nejnižší skutečná rychlost jízdy 94 km/h (po zohlednění možné odchylky měření ± 3 km/h), čímž porušil povinnost řidiče podle ust. § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu.
3. Za spáchání uvedeného přestupku byla žalobci uložena pokuta ve výši 5 500 Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců, a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

4. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný nejprve zrekapituloval obsah správního spisu a dosavadní průběh řízení. Ve vztahu k odvolacím námitkám pak žalovaný uvedl, že skutkový stav věci byl zjištěn bez důvodných pochybností, a to na základě součástí policejní dokumentace. V této souvislosti žalovaný zdůraznil, že vina žalobce nebyla dovozována pouze z obsahu úředních záznamů, ale také dalších podkladů pro rozhodnutí, zejména výstupní fotodokumentace z rychloměru a jeho ověřovacího listu. Provádění dalších důkazů by bylo nadbytečné.
5. Co se týče namítaného nezohlednění omluvy žalobce z nařízeného ústního jednání, žalovaný doplnil, že se nejednalo o náležitou omluvu, protože byla neúčast na jednání zdůvodněna blíže neupřesněnými a nedoloženými pracovními povinnostmi, popř. délkou cesty ke správnímu orgánu. Provedení ústního jednání v nepřítomnosti žalobce proto bylo v souladu se zákonem. O možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí během ústního jednání byl žalobce řádně poučen, pročez nelze klást k tíži správnímu orgánu, že svého práva nevyužil.
6. Ve vztahu k namítanému neprokázání spáchání přestupku v zastavěném území obce pak žalovaný uvedl, že správní orgán nevycházel z definičního vymezení zastavěného území ve zvláštním právním předpisu, ale pouze podpůrně odkázal na skutečnost, že přítomnost zástavby má řidiče kromě samotných dopravních značek upozorňovat na porušení zákazu spojeného s výrazným překročením nejvyšší dovolené rychlosti. Stejně tak se žalovaný ztotožnil se závěry prvostupňového orgánu ohledně míry zavinění a naplnění materiální stránky přestupku.

III. Žaloba

7. Žalobce předně namítal, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť žalovaný se vůbec nezabýval řádně uplatněnou odvolací námitkou, kterou žalobce brojil proti tomu, že stěžejní důkaz spočívající ve výstupní fotodokumentaci z rychloměru byl pořízen v rozporu se zákonem. Kromě toho žalobce spatřoval nezákonnost postupu prvostupňového orgánu v tom, že nevyhověl jeho opodstatněné žádosti o postoupení věci k projednání jinému správnímu orgánu, a to z důvodu vhodnosti. Současně daný správní orgán porušil procesní práva žalobce tím, že v rozporu se zákonem neuznal jeho včasnou omluvu z ústního jednání, které tak bylo konáno v jeho nepřítomnosti.
8. Z těchto důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud napadené a prvostupňové rozhodnutí zrušil, uložil žalovanému povinnost k náhradě nákladů soudního řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

9. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí. Podle jeho názoru bylo napadené rozhodnutí vydáno v souladu se zákonem. Ve vztahu k žalobním námitkám pak žalovaný uvedl, že se ke všem zásadním odvolacím námitkám vyjádřil. Současně odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které správní orgány nemusí detailně reagovat na každou dílčí námitku účastníka řízení, pakliže ji implicitně vypořádají tím, že předestrou a řádně zdůvodní odlišný názor ohledně skutkové či právní roviny případu. K tomu žalovaný doplnil, že obviněný nemá nárok na postoupení věci k projednání jinému správnímu orgánu. Co se pak týče neúčasti žalobce na ústním jednání, nebyla jeho omluva akceptována proto, že nesplňovala zákonem předepsané náležitosti, o nichž byl žalobce v oznámení o zahájení řízení řádně poučen. Proto žalovaný krajskému soudu navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.
10. K vyjádření žalovaného podal žalobce repliku, ve které zejména uvedl, že nezákonnost použitého důkazu byla jednou ze stěžejních námitek, která byla v odvolání jednoznačně vymezena. Dotčený právní názor Nejvyššího správního soudu nelze aplikovat za situace, kdy se žalovaný danou odvolací námitkou vůbec nezabýval, tedy ji ani implicitně nevypořádal. Závěrem žalobce doplnil, že postup prvostupňového orgánu spočívající v nevyhovění jeho žádosti o delegaci věci z důvodu vhodnosti byl zcela účelový a v rozporu s principy dobré správy. Z uvedených důvodů žalobce na podané žalobě setrval.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

11. Ve správním spisu se nachází zejména oznámení přestupku, záznam přestupku, ručně a strojově sepsaný úřední záznam, výstupní fotodokumentace, v rozhodné době platný ověřovací list rychloměru a přehled příslušníků PČR, kteří byli proškoleni k používání dvou typů rychloměrů.
12. Na základě těchto podkladů prvostupňový orgán doručil žalobci oznámení o zahájení řízení a vyrozuměl ho o konání ústního jednání dne 14. 5. 2019. V této souvislosti žalobce zaslal prvostupňovému orgánu žádost o postoupení věci k projednání jinému správnímu orgánu, které nebylo vyhověno. Následně žalobce dne 10. 5. 2019 neúspěšně

žádal o změnu termínu ústního jednání, a to kvůli pracovním povinnostem, které nebyly blíže upřesněny či doloženy. Z protokolu o ústním jednání ze dne 14. 5. 2019 dále vyplývá, že jednání bylo vedeno v nepřítomnosti žalobce, přičemž byl v jeho průběhu proveden důkaz obsahem policejní dokumentace.

13. Následně bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, proti kterému se žalobce odvolal. Konkrétně namítal mimo proti použitým důkazům, že výstupní fotodokumentaci z rychloměru nelze jako důkaz použít, protože byla policisty pořízena na soukromém pozemku v rozporu se zákonem. Jelikož prvostupňový orgán nepovažoval podané odvolání za důvodné, postoupil ho spolu se správním spisem žalovanému, který vydal napadené rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
15. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
16. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
17. Žaloba je **důvodná**.
18. Žalobce z více důvodů namítal nezákonnost napadeného a prvostupňového rozhodnutí, včetně postupu správních orgánů, který jejich vydání předcházel. Kromě toho žalobce argumentoval tím, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť žalovaný vůbec nevypořádal jednu ze stěžejních námitek, které byly v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí uplatněny.
19. Co se týče namítaného nevyhovění žádosti žalobce o postoupení věci z důvodu vhodnosti, je třeba předně vycházet z ust. § 131 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého platí, že: „*Příslušný správní orgán může věc usnesením postoupit z důvodu vhodnosti i v jiných případech. Postupující správní orgán je povinen vyžádat si předchozí souhlas správního orgánu, jemuž má být věc postoupena. Předchozího souhlasu není třeba v případech, kdy má účastník uvedený v § 27 odst. 1 v územním obvodu správního orgánu, jemuž má být věc postoupena, místo trvalého pobytu nebo sídlo, popřípadě se v tomto územním obvodu zdržuje. V řízení o žádosti se tohoto ustanovení použije jen na požádání nebo se souhlasem žadatele.*“
20. Již z dikce citovaného ustanovení zákona je zřejmé, že na postoupení věci není obecně právní nárok, neboť se jedná o správní uvážení příslušného orgánu veřejné moci, který by měl v tomto ohledu zohlednit individuální okolnosti případu (srov. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 10. 2019, č. j. 17 A 160/2019 – 57; odkazovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz).
21. Žalobce žádal o postoupení věci kvůli poměrně velké vzdálenosti svého bydliště od sídla věcně a místě příslušného správního orgánu, což lze považovat za relevantní.

Prvostupňový správní orgán nicméně jeho žádosti nevyhověl, o čemž byl žalobce přípisem řádně vyrozuměn, neboť se v takovém případě se formální rozhodnutí nevydává (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 As 24/2013 – 28).

22. Bez dalšího pak nelze vycházet z toho, že žalobci byla tímto postupem účast na ústním jednání zcela znemožněna, a to také s přihlédnutím k možnosti volby zmocněnce působícího v blízkosti sídla prvostupňového správního orgánu. Ačkoliv tedy krajský soud souhlasí s tím, že žádost žalobce sice byla racionálně podložena, aniž by vykazovala snahu o jakoukoliv obstrukci, není úkolem soudu, aby uvážení správního orgánu nahrazoval. Stejně tak nelze nevyhovění dané žádosti považovat samo o sobě za vadu, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci.
23. Za důvodnou dále krajský soud nepovažoval ani další procesní námitku, již žalobce brojil proti nepřijetí omluvy žalobce z ústního jednání. Jako důvod své neúčasti obecně uváděl pracovní povinnosti, a to rovněž ve vazbě na již uvedenou vzdálenost od místa jeho bydliště. K tomu krajský soud předně uvádí, že požadavky kladené na omluvu z ústního jednání jsou stanoveny v ust. § 80 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, který stanovuje, že: *„K ústnímu jednání správní orgán předvolá účastníky řízení. Ústní jednání lze konat bez přítomnosti obviněného jen tehdy, jestliže byl řádně předvolán a souhlasí s konáním ústního jednání bez vlastní přítomnosti nebo pokud se na předvolání nedostaví **bez náležité omluvy nebo bez dostatečného důvodu.**“*
24. Omluva z jednání tedy musí být akceptována za předpokladu, že je náležitá a z důležitého důvodu, přičemž musí být tyto její vlastnosti dány kumulativně. Ve vztahu k výkladu daného právního pojmu, který je neurčitý, je třeba vycházet z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, podle které je za náležitou omluvu možné považovat takovou, která byla učiněna bezodkladně a z důležitého důvodu, jehož existenci je obviněný povinen nejen dostatečně určitě vymezit, ale v rámci objektivních možností rovněž doložit a prokázat (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 7. 2015, č. j. 6 As 97/2015, a ze dne 8. 3. 2017, č. j. 3 As 14/2016 – 29). Lze tedy dát správním orgánům za pravdu v tom, že žalobce této své povinnosti nedostál, neboť pouze v obecné rovně poukázal na pracovní povinnosti, které ostatně nelze běžně považovat za dostatečný důvod pro přijetí omluvy z jednání, resp. vyhovění žádosti o jeho odročení.
25. Na druhou stranu krajský soud i zde připomíná, že se jednalo o první omluvu v pořadí, přičemž byla odůvodněna mimo jiné několikahodinovou vzdáleností místa konání ústního jednání od bydliště žalobce, což je ve vztahu k jeho časovým možnostem a dopravě ke správnímu orgánu nepochybně relevantní okolností. Ze správního spisu pak není zřejmé, že by žalobce postupoval v řízení obstrukčním způsobem, tedy zneužíval institut omluvy z jednání k vytváření průtahů řízení, a to s cílem dosáhnout zániku odpovědnosti za přestupek. Omluva byla ostatně správnímu orgánu doručena stejně jako žádost o postoupení věci na samotném začátku řízení, tedy v době, kdy nehrozilo, že by zákonem stanovená promlčecí (prekluzivní) doba marně uplynula. Přesto nelze považovat postup správního orgánu za nezákonný, neboť omluva z jednání skutečně neměla všechny náležitosti, které jsou na ni zákonem kladeny.

26. Přestože tedy krajský soud nepovažoval za důvodné námitky brojící proti vedení řízení před prvostupňovým orgánem a neshledal tedy zásadní vadu řízení, která by měla vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé, musel se dále zabývat namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí.
27. V této souvislosti krajský soud vycházel z toho, že nepřezkoumatelnost je závažnou vadou rozhodnutí ve věci samé, ke které je v rámci soudního přezkumu přihlíženo z úřední povinnosti (*ex officio*), tedy bez ohledu na skutečnost, zda byla žalobcem výslovně namítána či nikoliv. Za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů lze považovat soudní či správní rozhodnutí za předpokladu, že z jeho odůvodnění není zřejmé, jakými úvahami se příslušný orgán řídil, resp. proč považoval uplatněné námitky účastníka řízení za liché, mylné nebo vyvrácené. K tomu je vhodné doplnit, že nepřekonatelnost rozhodnutí může spočívat nejen v naprostém opomenutí některé z uplatněných námitek, ale také v tom, že je související argumentace jako nesprávná odmítnuta, aniž by bylo dostatečně a v kontextu individuálních okolností případu zdůvodněno, v čem tato nesprávnost spočívá (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, a ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73).
28. Krajský soud se ztotožňuje se žalobcem v tom, že napadené rozhodnutí výše uvedené důvody nepřezkoumatelnosti naplňuje, neboť neobsahuje naprosto žádné úvahy žalovaného stran odvolací námitky, kterou žalobce výslovně a zcela konkrétně brojil proti nezákonnosti postupu policistů při pořízení výstupní fotodokumentace z rychloměru, která je u daného druhu přestupků běžně stěžejním důkazem.
29. V tomto ohledu nelze souhlasit se žalovaným v tom, že danou odvolací námitku vypořádal implicitně, tedy tím, že na základě hodnocení provedených důkazů předestřel vlastní skutkovou a právní argumentaci, kterou byla tvrzení žalobce vyvrácena. Ačkoliv nelze v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu zpochybnit, že správní orgány nejsou v zásadě povinny výslovně reagovat na každou dílčí námitku účastníka řízení, nelze tento právní názor interpretovat způsobem, že příslušné orgány veřejné moci mohou libovolně určovat, ke kterým námitkám se budou výslovně vyjadřovat a ke kterým nikoliv.
30. V nyní projednávané věci žalovaný věnoval k námitkám žalobce zvýšenou pozornost otázkám spojeným se zjišťováním skutkového stavu, a to ve vazbě na použitelnost úředních záznamů jako důkazních prostředků, včetně související nadbytečnosti provádění důkazů výsledkem zasahujících policistů. Stejně tak se žalovaný vyjadřoval zejména k namítané nezákonnosti procesního postupu prvostupňového orgánu ohledně neakceptování omluvy žalobce z účasti na ústním jednání a nenaplnění materiální stránky přestupku.
31. Naopak se ale v odůvodnění napadeného rozhodnutí nenachází v podstatě žádná úvaha žalovaného stran použitelnosti důkazu v podobě výstupní fotodokumentace, která byla podle názoru žalobce opatřena v rozporu se zákonem. Žalobce stejně jako v odvolání v žalobě tvrdil, že měření rychlosti bylo ze strany příslušníků PČR prováděno na soukromém pozemku, aniž by byly splněny podmínky stanovené v ust. § 40 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Za dostatečné vypořádání dané námitky, která byla v odvolání jednoznačně označena a vymezena,

nelze podle názoru zdejšího soudu považovat pouze obecné vyjádření žalovaného v tom směru, že měření rychlosti bylo provedeno ze strany proškolených policistů, tedy kompetentních osob, a to řádně ověřeným rychloměrem. Taková argumentace totiž podstatu výše uvedené odvolací námitky vůbec nepokrývá, resp. ji zcela mívá.

32. Proto krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je zčásti (dílčím způsobem) nepřezkoumatelné [§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.]. K tomu je vhodné doplnit, že naopak neposuzoval věcnou správnost argumentace žalobce ohledně nezákonnosti opatřených důkazů. Jedná se totiž primárně o povinnost žalovaného jako odvolacího správního orgánu, aby se důvodností námitk uplatněných proti prvostupňovému rozhodnutí zabýval a své závěry přezkoumatelně zdůvodnil.
33. S ohledem na důvod zrušení napadeného rozhodnutí se pak již krajský soud nezabýval posouzením důvodnosti zbývajících žalobních námitk brojících proti zjištění skutkového stavu, neboť by jejich vypořádání bylo nadbytečné.

VII. Závěr a náklady řízení

34. Po důkladném přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, tedy shledal krajský soud žalobní námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí jako důvodnou a nezbylo mu tak, než dané rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení (výrok I). V této souvislosti krajský soud žalovanému ukládá, aby se v navazujícím řízení opětovně a řádně zabýval všemi odvolacími námitkami, které byly proti prvostupňovému rozhodnutí uplatněny. Pakliže dospěje k závěru, že nejsou důvodné, je povinen své úvahy přezkoumatelně zdůvodnit. Tímto právním názorem krajského soudu je žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
35. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady řízení za zaplacené soudní poplatky ve výši 4 000 Kč a právnímu zástupci žalobce vznikly náklady za 4 úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a příprava věci, sepsání žaloby, sepsání repliky a další porada s klientem přesahující jednu hodinu) a za 1 úkon právní služby po 1 550 Kč (podání a doplnění návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby) podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), c), d), odst. 2 písm. a) a odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dále má nárok na 4x režijní paušál po 300 Kč a 1x režijní paušál po 150 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Jelikož zástupce žalobce je plátcem DPH, zvýšil krajský soud náhradu odměny za právní zastoupení o částku připadající na tuto daň. Celkem je tedy žalovaný povinen žalobci na náhradě nákladů řízení uhradit částku 22 513 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 20. prosince 2021

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.